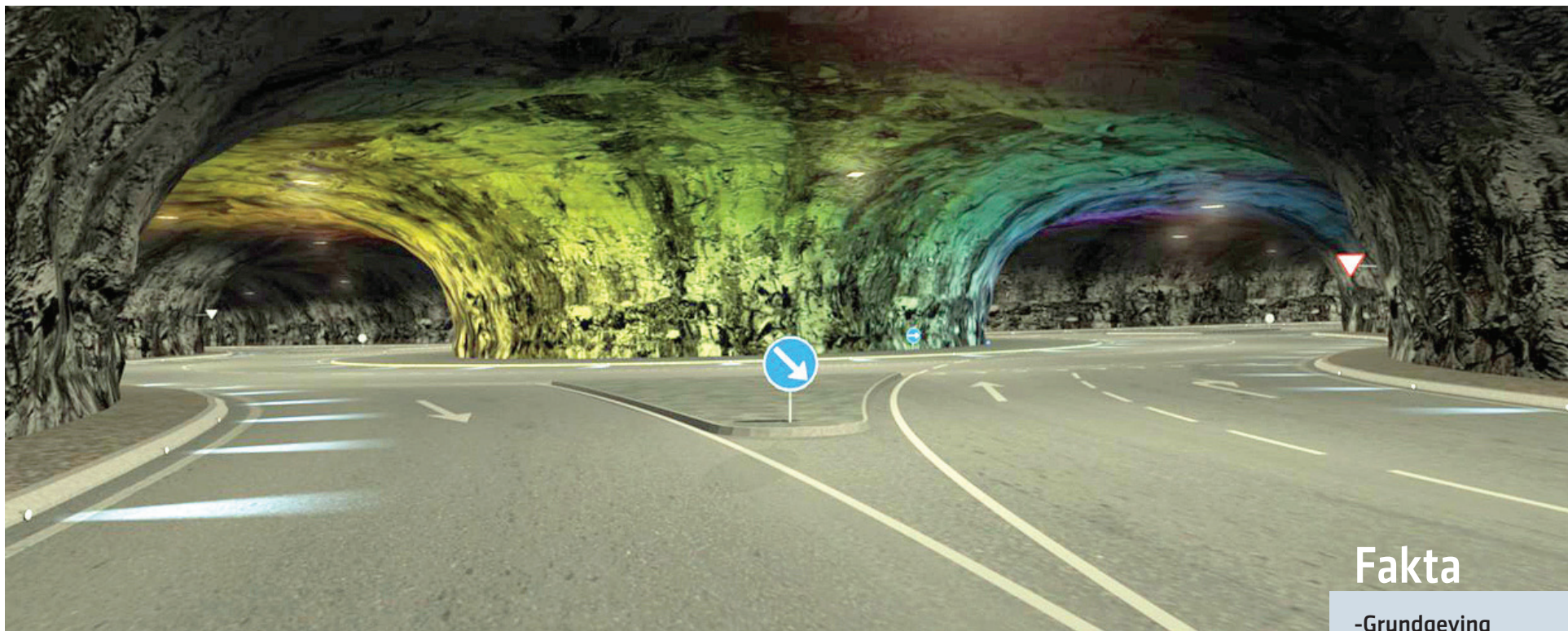

Fakta

-Grundgeving hjá Innlendismálaráðnum fyri at nokta innlit í málið:

Innlendismálaráðið er í eini samráðingartilgongd um treytir fyri at lata einum samstarvsparti einkarrætt at byggja, reka og fígga undirsjóvartunnil undir Skálafjørð og Tangafjørð, og ikki ber til at føra slíkar samráðingar alment. Um givið verður alment innlit í málið, er stórvandi fyri, at tað fer at ávirka endaliga úrslitið av samráðingunum til tað verra, og í ringasta føri kann tað forkoma ætlanini. Tí kann Innlendismálaráðið tíverri ikki kann ganga umbøn tygara á møti. Avgerðin er vísandi til oman fyri nevndu orsök grundað á § 13, stk. 1. nr. 5)–6) í lögtingslóg nr. 133 frá 10 juni 1993 um innlit í fyrisitingina

Fakta

Greinin í lóg um alment innlit, ið Innlendismálaráðið brúkar fyri at nokta innlit í ætlanina við Skálafjarðartunnlinum: § 13. Rætturin til skjalainnlit kann avmarkast í tann mun tað er neyðugt til verju av munandi umhugsni viðvíkjandi fíggarligu áhugamálunum hjá tí almenna, herundir fremjing av vinnuvirksemi tess almenna ella privatum ella almennum áhugamálum, har tað vegna serligar umstøður í hesum føri er neyðugt at dylja málið

Loyniligur einkarrættur

Hvørki andstøða ella almenningur fær at vita nakað um, hvat felag kann fáa einkarrætt til at byggja, eiga og reka størstu íløgu í Føroya søgu, nevniliga Skálafjarðartunnilin

Jón Brian Hvidtfeldt

Um 10 yrkadagar er juni mánaður farin afturum, og suðringar og onnur við farin at halda Jóansøku.

Um 10 yrkadagar hevur Kári P. Højgaard, landsstýrismaður í innlendismálum, svarað einum grein-52 fyrspurningi frá formonnum í Tjóðveldi og Javnaðarflokkinum. 10 yrkadagar er freistin at svara grein-52, og hesar dagar ætla landsstýrismaðurin sær at brúka á tamb, áðrenn svarið verður latið.

Men áðrenn hesir somu 10 yrkadagar eru farnir, er avtala gjørd um einkarrætt til størstu, einstøku íløgu í Føroya søgu.

Tað boðaði Innlendismálaráðið sjálvt frá í tíðindaskrivi 19. apríl. Henda dagin segði Kári P. Højgaard seg vera farnan í realitetssamráðingar við ein privatan íleggjara um at byggja, fígga og reka ein Eysturoyartunnil. Viðari segði ráðið, at "bera samráðingarnar á mál, verður ein treytað avtala um einkarrætt gjørd áðrenn Jóansøku í ár." Eisini boðaði landsstýrismaðurin frá, at eftir ætlan verður koyrandi gjøgnum nýggja Skálafjarðartunnilin í 2018.

Vandamikil almenningur

Eftir fráboðanina úr Innlendismálaráðnum bað Sosialurin beinanvegin um innlit í málið um Skálafjarðartunnilin. Tí eftir

okkara meting hevur tað almennt áhuga at vita, hvør er í samráðingum við almenntu Føroyar um at byggja, eiga og reka hesa stóru íløgu í føroyska samferðslukervið. Eisini meta vit tað hava almennt áhuga at vita, hvørjar fíggarligar metingar og útrokningar liggja til grund fyri hesa íløgu. Men svarið úr Innlendismálaráðnum var kategoriskt noktandi. Almenningurin skal einki hava at vita.

Innlendismálaráðið vísti á, at ráðið er í eini samráðingartilgongd um treytir fyri at lata einum samstarvsparti einkarrætt til hesa tunnilverkætlan. Ráðið førði fram, at tað ber ikki til at føra slíkar samráðingar alment, tí tað kann ávirka úrslitið til tað verra. Í ringasta føri kann tað forkoma ætlanini, segði Innlendismálaráðið í síni grundgeving fyri at nokta almenninginum innlit.

Fjølmiðlar hava í fleiri umførur spurt Kára P. Højgaard um hesa stóru tunnilsætlan, men lands-

stýrismaðurin hevur ongan tíð vilja kunnað almenningin um nakað.

Spyrjandi andstøða

Formenninir í stóru andstøðuflokkunum eftirlýsa somuleiðis kunning um málið. Høgni Hoydal og Aksel V. Johannesen hava sett Kára P. Højgaard seks spurningar um ætlanina. Formenninir vilja millum annað hava at vita, hvat privat felag talan er um, hvussu langt samráðingarnar eru komnar og hvørjar treytirnar eru. Spurningarnir vórðu settir sum grein-52 spurningar, og við útvarpið leygardagin segði Kári P. Højgaard, at hann ætlaði sær at brúka 10 dagar at svara.

- Ja, formelt hevur landsstýrismaðurin 10 dagar, men vil Kári P. Højgaard málinum væl, so svarar hann beinanvegin, sigur Høgni Hoydal ídag.

Formaðurin í Tjóðveldi er fortørnaður, tí sambært honum hevur andstøðan líka til nú tikið tað fyri givið, at mál-

ið kemur aftur í løgtingið.

- Men nú hoyra vit sum slatur, at landsstýrismaðurin ætla sær bara at skriva undir milliardasáttmála vit eitt felag, ið eingin veit nakað um, uttanum løgtingið. Tað er fullkomuliga burturvið, og tí seta vit spurningarnar nú, sigur Høgni Hoydal.

Sambært formanninum í Tjóðveldi er málið fult av gitingum, av tí einføldu orsök, at landsstýrismaðurin hevur fullkomuliga lagt lok á málið.

- Eitt nú frættist, at privata felagið skal hava einkarrætt í 50 ár. Er tað veruliga so, og hvørjar eru so fíggarligu útrokningarnar aftanfyrir tað, spyr Høgni Hoydal.

Í fyrispurninginum til landsstýrismannin vísa Høgni Hoydal og Aksel V. Johannesen á útrokningar í nýggjastu samferðsluætlanini hjá Landsverki, ið siga at eyka kostnaðurin fyri føroyska brúkaran verður 800 milliónir krónur, um eitt privat felag fær rættin til uppgávuna, heldur enn tað almenna.

- Sjálvandi kemur einki, útlendskt privat felag til Føroya at gera samferðslu-íløgur fyri meira enn eina milliard, uttan at pengar eru at tjena. Men uppgávan hjá landsstýrismanninum er at tæna almenninginum í Føroyum, sigur Høgni Hoydal.

Prestiguprojekt

Tað var á vári í fjør, at landsstýrið enn einaferð gjørdi av at bjóða Skálafjarðartunnilin út til privat at byggja, eiga og reka.

- Nú er hetta málið blivið til eitt persónligt prestiguprojekt hjá einum landsstýrismanni, sum partú vil hava sítt navn á tunnilin, hóast tað í ringasta føri kann kosta føroyska brúkaranum hundrætt milliónir krónur í eyka kostnaði næstu nógvu árinum, sigur Høgni Hoydal.

Í lýtuni sær út til til, at landsstýrismaðurin kann skriva undir avtalu um einkarrætt til Skálafjarðartunnilin við privat felag, áðrenn almenningurin og andstøðan á løgtingi fær nakað at vita um málið. Sambært Høgna Hoydal er andstøðan, og løgtingið í síni heild, hildin púra úttafyrir.

- Vit vita ikki eingongd, hvør samráðist vegna almennu Føroyar. Hvørja serfrøði brúkar landsstýrismaðurin. Hetta tykist alt meira sum ein desperat handling hjá einum landsstýrismanni, sum koyrir solo uttan um løgtingið, sigur Høgni Hoydal.